

A Collegium története

Visszatekintés az elmúlt 100 évre

Az 1895-ben alapított Eötvös József Collegium a Bárány Eötvös József által kidolgozott oktatási reform eredményeként jött létre mint a színvonalas tanárképzés intézménye. A kiegyezés utáni Magyarországon a középiskolák száma egyre nőtt, ám igen kevés volt a jól képzett, magyar anyanyelvű tanár. Az egykori magyar liberális reformmozgalom legpolgáriásabb, európai látókörű, centralista ágának hagyományai szellemében gondolkodó Eötvös Loránd, a kitűnő fizikus és egyetemi tanár (Eötvös József fia) már 1875-ben javaslatot tett Trefort Ágoston vallás- és közoktatásügyi miniszternek egy új és Magyarországon elsőként bentlakásos tanárképző intézmény megalapítására, példaként ajánlva a nagynevű párizsi École Normale Supérieure-t. A miniszter válaszképpen leiratot intézett az Országos Közoktatásügyi Tanácshoz, melyben egy olyan internátusi létrehozását sürgeti, ahol „a rend szigorúan, de zárdai rendszabályok általi gyötörtetés nélkül tartatik fenn, s a növendékeknek nagy munkaszabadság engedtetik”.

Az új intézmény ötletének hírére az éppen Párizsban tartózkodó Pasteiner Gyula művészettörténész tanulmányozni kezdte a francia École-t, és a Magyar Tanügy hasábjain be is számolt tapasztalatairól. Mindennek ellenére még húsz esztendeig várni kellett a valódi megalapítással. 1894-ben azonban rövid időre az intézmény tervének elkötelezett Eötvös Loránd lett a kultuszminiszter, aki rögtön be is iktatott az azévi költségvetésbe egy 15 ezer forintos tételt „tanárjelöltek bennlakó intézetének létesítésére”. Az elképzelést az új miniszter, Wlassics Gyula is támogatta, és 1895 májusában felkérte a szervezeti szabályok kidolgozására Beöthy Zsolt egyetemi tanárt és irodalomtörténészt, Heinrich Gusztáv filológust, Leövey Sándor miniszteri tanácsost és Kármán Mórt, a modern pedagógia magyarországi úttörőjét. „Br. Eötvös József Collegium”-nak – 1848 közoktatásügyi miniszterének emlékére – először az 1895 júliusában felterjesztett bizottsági javaslat nevezte az intézményt. A tervezet, francia minta nyomán, nemcsak a bentlakás szabályait, hanem a collegiumi oktatás alapelveit is lefektette. Erre a – később sokat és javára változtatott – oktatási programra azért volt nagy szükség, mert a Collegium a maga liberális szellemével és magas tanulmányi követelményeivel a Magyarországon egyeduralgoló, csak a formai követelményeket számonkérő porosz stílusú oktatás kaszányaszellemével szállt szembe.

A Collegium alapító okiratát I. Ferenc József írta alá, 1895. augusztus 18-án. Eötvös Loránd lett az első kurátora, azaz legfelső irányítója az Eötvös Collegiumnak. Ő nevezte ki – fizikus tanítványai közül – az első igazgatót, Bartoniek Gézárt (Bégé urat, ahogy a diákok nevezték), aki több mint három évtizeden keresztül vezette az intézményt.

1895 szeptemberében harmincegy, pályázat útján felvett növendékkel kezdődött meg az oktatás, akkor még a Csillag utca 2. szám alatti úgynevezett Kerkápoly-házban, a bérház két szintjét elfoglalva. Az első évfolyamok hallgatói közül a magyar tudomány és művészet olyan kiválóságai kerültek ki, mint Kodály Zoltán, a kitűnő nyelvész

Gombocz Zoltán, az irodalomtörténész Horváth János, a történész Szekfű Gyula, az író Szabó Dezső, a költő és filmesztéta Balázs Béla, a művészettörténész Gerevich Tibor vagy a kémikus Zemplén Géza.

Már a legelső évektől fogva kialakult a Collegium azóta hagyományossá vált szelleme, a diákok szabad, de fegyelmezett önnevelő, és a kötelező oktatáson kívül is elkötelezett önképző közössége. Ennek legkisebb egysége a „család” volt, az általában négy különböző évfolyamba tartozó, de azonos szaktárggyal bíró szobatársak kisközössége. Hagyománnyá vált az is, hogy a hallgatók egyharmada a természettudományi kar hallgatói közül került ki – ez lehetőséget teremtett arra, hogy az egyes karok diákjai ne zárkózzanak be saját szaktárgyaikba anélkül, hogy a többi szakággal megismerkednének.

Az oktatás a szakvezető tanárok – jeles tudósok, hírneves egyetemi tanárok – segítségével folyt, akik minden diákkal külön is foglalkoztak. A külföldi – főképpen francia – vendégprofesszorok révén a diákok első kézből juthattak nyelv-, kultúra- és országismerethez. Az Eötvös-kollégistáknak az egyetemre csak vizsgázni kellett bejárniuk, óráikat a Collegiumban hallgatták, s így idejük nagy részét az intézmény jól felszerelt és egyre gyarapodó könyvtárában tölthették.

1910 karácsonyán költöztek be a diákok a Collegium mai, Alpár Ignác tervezte, Ménesi úti háromemeletes épületébe, mely akkoriban az egyetlen ház volt a Gellérthegy déli lejtőjén. A háborús veszteségek megviselték ugyan a Collegiumot, de rendje hamarosan helyreállt. Az 1920-as években szerveződő egyházi és állami kollégiumok is az Eötvös Collegiumot választották mintául.

Eötvös Loránd halála után a tudós és politikus Teleki Pál lett a Collegium kurátora, a legendás Bartoniek Géza halálával megürült igazgatói posztot pedig 1928-ban az egykori diákból lett kiváló nyelvész, Gombocz Zoltán vette át, aki nyolc esztendőn át vezette az intézményt. Ő alakította ki a collegiumi hagyományban „fejkopogtatás”-nak nevezett felvételi ma is használt forgatókönyvét.

1935-től 1945-ig az egykori aligazgató, Szabó Miklós tölti be az igazgatói széket. A második világháború nyomorúságos és válságos időszaka után a Collegium jeles neveltje – és későbbi kurátora –, Keresztury Dezső igazgatja az intézményt, aki a rommá lőtt épületet tanítványaival együtt, kétkezi munkával segíti újjáépíteni. A Collegium eredeti hagyományát és irányvonalát követte, a „szabadon szolgál a szellem”, vagyis az elfogulatlan vizsgálat, a kritikus megközelítés, a szabad és önálló véleményalkotás elvét.

A Collegium első időszakának végét az 1948-as évszám jelzi. Ekkor állásának elhagyására kényszerítették a régi szellemhez ragaszkodó Keresztury Dezsőt. A diktatórikussá izmosodott kommunista rendszer elszánt ellensége lett mindenfajta „elitnek”, és olyan végjátékra kényszerítette az Eötvös Collegiumot, ami két éven belül a bezárásához vezetett. Megindul az irányított „kádercsere”, a felvételi nélkül bejutott diákok belülről támadják a Collegium szellemi önállóságát. A kritika-önkritika estek, a vész-törvénytörések, a gyalázkodó sajtóhadjárat az akkor több mint ötvenéves Collegium lejárataát célozták a „dicsőséges új rend” nevében.

Az Eötvös Collegiumot véglegesen szétverni mégsem sikerült. Az ötvenes évekre a Ménesi úti épületet közönséges diákszállóvá, zsúfolt tömegszállássá fokozták le, ám az egyetemen tanító volt kollégisták révén a szellemiség tovább élt, és lassan-lassan teret nyert a változó politikai viszonyok közepette. 1958-tól szakkollégiumi keretek között indult meg az ekkor még rendszertelen oktatás. A régi nevét visszanyerő

intézmény oktatásának megszervezéséért a volt kollégistákon kívül a legtöbbet Tóth Gábor igazgató tette. A szak- és nyelvórákon kívül a magas szintű képzés érdekében a felvételi rendszerét is visszaállították.

Szijártó István (1982–1992), Vekerdy József (1992–1993), Bertényi Iván (1993–1996) és Bollók János (1996–2000), Schaffhauser Franz (2000–2001), Sepsi Enikő (ügyvezető, 2001) és Takács László (2001–) igazgatóságának idejére már a régi Eötvös Collegium hagyományaihoz híven zajlott és zajlik az oktatás. 1991. december 20-án Andrásfalvy Bertalan Göncz Árpád köztársasági elnök jelenlétében ünnepi közgyűlésen rehabilitálta a Collegiumot, 1991-ben rendeletben önállóvá tették, ám a későbbi felsőoktatási törvény sem sorolta fel az egyetemek és főiskolák között. 1995-ben kellő anyagi támogatás hiányában a Collegium visszakerült az ELTE gazdasági irányítása alá.

A CENTENÁRIUM: LAPSZEMLE

A Collegium 1995-ben, nagyszabású ünnepségsorozat keretében ünnepelte fennállásának 100. évfordulóját. Ez alkalmából jelent meg a Collegium történetét feldolgozó tanulmány- és dokumentumgyűjtemény Kósa László professzor szerkesztésében. A tanulmányokat mostani kollégisták írták, a kötet címéül Keresztury Dezső jelmondatát választották: *Szabadon szolgál a szellem 1895–1995*. Az ünnepségekről a sajtó, a rádió és a televízió több ízben megemlékezett:

„Glatz Ferenc hangoztatta: a liberális kultúrpolitikának – ellentétben a tőzsde liberalizmusával – az esélyegyenlőséget kell szolgálnia. »Az Eötvös Collegium-féle szigetekre ma legalább akkora szükség van, mint korábban. Olyan intézményről van szó, amely értéket teremt és nevel, valamint tehetséget gondoz és ment az esélyegyenlőség szellemében.« E gondolat jegyében köszöntötte levelében az ünnepség résztvevőit Göncz Árpád köztársasági elnök.” (*Magyar Nemzet*, 1995. szept. 19.)

„Németh G. Béla (irodalomtörténész): A kollégiumban töltött évek köteleztek arra, hogy kutatóként a dolgoknak utánanézzve, a sznobizmust elvetve saját gondolataimat fogalmazzam meg. (...)” (*Új Magyarország*, 1995. szept. 18.)

„Domokos Mátyás irodalomtörténész szerint az Eötvös Collegiumból kikerültek – ha számszerűleg nem voltak is sokan – a magyar szellemi életben olyan fontos szerepet töltöttek be, mint az emberi szervezetben a hormonok.” (*Élet és Tudomány*, 1995. szept. 15.)

„Ménesi úti portrék címmel indított a minap sorozatot a Bartók Rádió. (...) Ha túlzásnak érzi az olvasó keserűségemet, kérem, nézze meg az 1960-ban megjelent Új Magyar Lexikont, vagy az 1968-ban kiadott Kislexikont: a világhírűvé vált Eötvös-kollégista, Bay Zoltán vagy Izsák Imre nem szerepel a címszavai között – Bartoniek Gézáról már nem is szólva –, de Baumann Nyikolajevics Ernesztovicáról (1873–1905) megtudhatjuk, hogy orosz forradalmár volt.” (*Új Magyarország*, 1995. aug. 28.)

„Hogy meddig szolgálhat a szellem szabadon, elsősorban az anyagi lehetőségektől függ.” (*Magyar Nemzet*, 1995. szept. 13.)

A COLLEGIUM MŰKÖDÉSE MA

SZERVEZETI FELÉPÍTÉS

A Collegium egyszemélyben felelős vezetője az *igazgató*, az igazgatói pályázatot a Kuratórium, a Tanári Kar, a Baráti Kör Választmánya és a Hallgatói Önkormányzat véleményezi, és a vélemények figyelembevételével, a Kuratórium javaslatára, a rektor nevezi ki. Az igazgató gyakorolja a kinevezési jogköröket, a munkáltatói jogokat, felügyeli a műhelyek munkáját és képviseli a Collegiumot. A *Kurátort* a tudományos és társadalmi élet köztisztviselőiben álló személyiségei közül a Collegium Baráti Körének Választmánya választja meg, abból a célból, hogy tekintélyével segítse a Collegiumot a kitűzött célok elérésében. A *Kuratórium* a Collegium stratégiai tanácsadó testülete. A Kuratórium feladata az igazgató előterjesztése alapján véleményt nyilvánítani és állást foglalni a Collegium életét és tanulmányi rendjét, illetve kapcsolatrendszerét érintő fontosabb kérdésekben: véleményezi a Collegium fejlesztési tervét; javaslatot tesz az igazgatói pályázat szövegére; az igazgatói posztra beérkezett pályázatokat illetve a pályázókat a megvizsgálásra, illetve meghallgatásra jogosult testületek véleményének ismeretében; a pályázatok megvizsgálása, illetve a pályázók meghallgatása, és az erről véleményt nyilvánító titkos szavazás után javaslatot tesz a rektornak a kinevezendő igazgató személyére; előzetesen véleményezi a Collegium főállású tanárainak és műhelyvezetőinek kinevezését, megbízását, felmentését. A Kuratórium kilenc tagját a Collegium tanárai, hallgatói és a volt kollégistákból álló Baráti Kör delegálja egyenlő arányban.

A *Hallgatói Önkormányzat* feladata, különösen az Egyetem, a Karok és a Collegium szabályzataiban ráruházott döntési, egyetértési, javaslattevési és ellenőrző jogkörök gyakorlása; a hallgatói kezdeményezések képviselése és megvalósítása. Legfőbb döntéshozó szerve a Közgyűlés, amely egyetértési jogot gyakorol a Collegium Szervezeti és Működési Szabályzatát, Tanulmányi Szabályzatát, Felvételi Szabályzatát és Házirendjét illetően, valamint véleményezi az igazgatói pályázatot.

A Collegiumon belül a tanulmányi munka elsősorban a *műhelyekben* folyik, melyek bizonyos, a Collegium egészére vonatkozó célkitűzések figyelembevételével, az egyetemi szaktanszékekkel egyeztetve, maguk jelölik ki működésük kereteit. A műhelyeket az igazgató felé a műhelyvezető képviseli, a műhelytitkár intézménye a napi ügyek lebonyolítását segíti. A Collegium *műhelyvezetői* esetében szükséges, szaktanárai esetében kívánatos, hogy tudományos minősítéssel és egyetemi *ius legendi*-vel rendelkező oktatók, vagy valamely akkreditált egyetem oktatói vagy az MTA megfelelő kutatóintézetének munkatársai legyenek, akik ismerik a Collegium oktatási és tanulmányi rendszerét, és azonosulnak a Collegium céljaival.

A *Tanári Kar* a Collegium szakmai életének alakításában javaslattevő és véleményező testület. A Tanári Kar tagjai: a Collegium igazgatója, egyben a Tanári Kar elnöke; a főállású tanárok és a könyvtárosok; a szakmai műhelyek vezetői; a Collegiumban az adott vagy az azt megelőző félévben órát tartó valamennyi szak- és nyelvtanár. A tanári értekezlet javaslatot tesz a felveendő hallgatók személyére; az illetékes műhelyvezetők véleményének ismeretében javaslatot tesz a seniorok személyére; félévente meghallgatja a műhelyvezetők beszámolóját, és értékeli a tanulmányi munkát; a műhelyvezetők előterjesztése alapján javaslatot tesz a Tanulmányi Szabályzatban foglalt követelményeket nem teljesítő hallgatók kollégiumi tagságának megszüntetésére.

A *Baráti Kör* feladata különösen a Collegium hagyományainak ápolását célzó össze-
jövetelek, emlékülések megrendezése; a Collegium hallgatóival való kapcsolattartás,
és a hallgatók szakmai előmenetelének támogatása.

A COLLEGIUMI FELVÉTELI

Az Eötvös József Collegium még a gimnáziumi tanév befejezése előtt tájékoztatja az iskolákat működéséről, az Eötvös Loránd Tudományegyetem bölcsész-, természet-
tudományi és informatikai karaira felvett hallgatók pedig felvételi kiértékelésükkel egy-
időben a kollégiumi felvételi rendszerről szóló prospektust kapnak kézhez. A jelentke-
zők írásban megküldik felvételi anyagukat a Collegiumnak, legkésőbb augusztus 5-ig,
melyet a Collegium erre felkért tanárai szakonként megvizsgálják, s az arra érdemes
pályázókat értesítik a szóbeli felvételi vizsga, a „fejkopogtatás” időpontjáról (augusz-
tus vége).

A leendő diáknak többnapos, szaktanárok előtt zajló felvételi vizsgán kell átesnie (a
kétszakosoknak mindkét szakjukból), akik a jelölt tárgyi tudásán kívül logikai-, megfi-
gyelő- és vitakészségét is számításba veszik. A felvételi bizottságok két tanárból és
egy vagy két kollégistából állnak, akik a felvételizők közül maximum tíz főt javasolnak
rangsorolva az igazgatói meghallgatásra. Ezt megelőzően, a szakmai vizsgák után
a kollégisták általános témájú beszélgetésen ismerkednek a felvételizővel. A felvéte-
lizők között ők is rangsort állítanak fel, melyet a felvételi vizsgákat lezáró tanári érte-
kezleten a diákmegbízott képvisel. A felvehetőek számát a kimenő évfolyam létszáma
határozza meg elsősorban, s a közelítőleg kétharmad-egyharmad BTK-TTK-Informa-
tikus, valamint fiú-lány arányt a tanári értekezlet rugalmasan kezeli. Ezen az értekez-
leten készül el a bentlakók végleges listája, a felvett budapesti hallgatók bejáró státust
kapnak. Bejáró kollégista státust csak az ELTE hallgatói élvezhetnek. A felvételt nem
nyertek közül a legjobbak kivételes esetben alkotják a várakozólistát.

A felvettek számára szeptember első hetében a Collegium vidéki „gólyatábor” szer-
vez. Ennek célja: ismerkedés a Collegiummal, a kollégistákkal és egymással.

A COLLEGIUMI OKTATÁS ALAPELVEI

A történeti áttekintésben leírt hagyományokat a Collegium zaklatott múltja során is
megőrizte. Ennek köszönhetően a Collegium mindig a magyar kultúra és tudomány
egyik központja volt. A nagy múlt és a sikeres jelen háttérében a következő elvek és
értékek állnak:

Az egyetemi képzést kiegészítve a személyes kapcsolatokon alapuló kiscsoportos
szemináriumi és tutoriális képzés alternatíváját nyújtja. Ez a munkamódszer azon a
meggyőződésen és tapasztalaton alapul, hogy a produktív szellemi környezet elen-
gedhetetlen összetevője a személyes kapcsolattartás.

Egy-egy szak oktatói és hallgatói Műhelyeket hoznak létre, melyek szervezik és koor-
dinálják a szemináriumokat, tutori órákat, szakmai előadásokat, segítik és irányítják a
hallgatók tudományos munkáját, kezelik a szakos könyvtárat. A Collegiumban jelen-
leg a következő műhelyek működnek: Magyar, Angol-amerikai, Francia, Bollók János

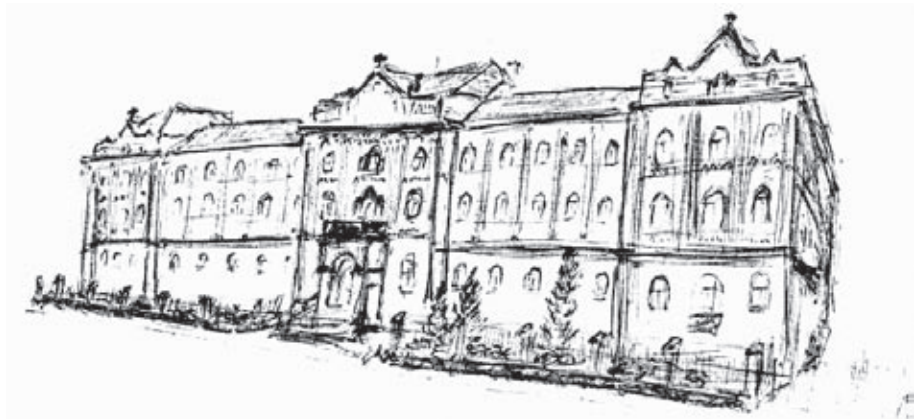
Klasszika-filológiai Műhely, Germanisztika, Történelem, Filozófia, Matematika-fizika, Biológus-vegyész, Földrajz-földtudományi és Informatikai Műhely.

A tudományos ismeretek elsajátítása mellett a collegiumi képzés integráns részét képezi a pedagógiai jártasság megszerzése, így a Collegium hallgatói a megszerzett tudást ugyanolyan magas szinten tudják továbbadni.

A Collegium oktatási koncepciójának egyik központi gondolata az interdiszciplinaritás. Ez azonban nem pusztán a rokonszakmák egymás kölcsönös érdeklődésére számot tartó gondolatcseréjét jelenti, hanem a látszólag egymástól távoleső bölcsész- és természettudományok termékeny párbeszédét is.

A Collegium működésének szerves részét képezi a hagyományosnak tekinthető versenyszellem és inspiratív környezet. Azt a motiváltságot, amellyel hallgatóink eleve a Collegium falai közé érkeznek, tovább mélyíti a morális és anyagi ösztönzők kidolgozott rendszere. A Collegium hallgatói számára nyolc idegen nyelv oktatását biztosítja tanárai és hallgatói segítségével, fontosnak tartva azt, hogy Collegiumunk a mind szorosabb európai integrációban is megtalálja a szerepét. Az e téren végzett munkát segítik a meglévő tárgyi feltételek, a francia, az olasz, az angol kulturális intézetekkel, az amerikai nagykövetség információs szolgálatával illetve, a Goethe Intézettel való élő kapcsolat, valamint több külföldi oktatási intézménnyel történő együttműködés (Ruprecht Karls Universität, Heidelberg, Universitatea Babeş-Bolyai, Kolozsvár, Beloit College, Ecole Normale Supérieure de Paris).

A hagyományoknak köszönhetően a végzett diákok kapcsolata nem szakad meg a Collegiummal, a Collegium közéletében és az oktatásban továbbra is aktívan részt vesznek.

A COLLEGIUM TÁMOGATÓI

Az Eötvös Collegiumért Alapítvány

1990-ben jött létre az Eötvös Collegiumban folyó tanulmányok és oktatómunka támogatására. Az alapítvány nyitott, működését kuratórium felügyeli. A kuratórium tagjai az Eötvös Collegium Baráti Köre tagjai közül kerülnek ki.

Nagyenyeri diák jutalomdíj

Köpeczi Béla (1921, Nagyenyer) és neje, Bölcskei Edit a hajdani Eötvös Collegium iránti hálájuk kifejezéseként alapítványt hoztak létre. A jutalomdíj alapja a tartós betétként elhelyezett összeg. A jutalomdíj összege a teljes évi kamat, amelyet évenként lehet kiadni. Jutalomban az az Eötvös collegiumi hallgató részesítendő, aki már hallgató korában kitűnik a francia irodalom, a romanisztika, ill. a magyar függetlenségi harcok történetének művelésében, tanulmányait kimagasló eredménnyel végzi, és részt vesz a Collegium közéletében. Odaítélő a Collegium igazgatója, az általa felkért két professzor, valamint a Collegiumi Bizottság titkára.

Huszi Alapítvány

Az Alapítványt 1996-ban tette Huszi Dénesné Huszi József és Huszi Dénes emlékére. Célja elsősorban az ókori és középkori tanulmányok támogatása.

KIADVÁNYOK

Az *Eötvös Műhely*, az Eötvös Collegium tudományos kiadványa komoly múlttal rendelkező periodika. A Collegiumban évtizedeken keresztül létezett az *Eötvös Collegiumi Füzetek* című kiadvány, amely egykori kollégistáknak az Eötvös Collegiumról szóló írásait, visszaemlékezéseit tartalmazta. Az Eötvös Műhely ezen periodika szellemi örökségéből merítve, de valamelyest más céllal született meg 2000 tavaszán. A kiadványsorozat legfontosabb célja az, hogy bemutassa a Collegiumban folyó színvonalas szakmai munkát, publikációs lehetőséget biztosítva a legjobb képességű hallgatók számára. Az Eötvös Műhely nem folyóirat, hanem tematikus köntösben megjelenő könyvsorozat, amely igyekszik felölelni a Collegiumban működő műhelyek mindegyikének tevékenységét. Eddigi köteteink:

Shakespeare-kollégium. Tanulmányok. Vál.: Géher István. Budapest, Argumentum – Eötvös Collegium, 2000.

Penser poétique. Etudes et traductions littéraires de la poésie française moderne et contemporaine. Szerk.: Sepsi Enikő. Budapest, Argumentum – Eötvös Collegium, 2000.

Az Eötvös Collegium és a magyar irodalomtudomány. Tanulmányok. Szerk.: Varga László. Budapest, Argumentum – Eötvös Collegium, 2003.

A háború sújtotta Eötvös Collegium. Tomasz Jenő emlékére. Budapest, Argumentum – Eötvös Collegium, 2004.

Egyéb, sorozaton kívül megjelent újabb kiadványok:

Keresztury Dezső, az Eötvös Collegium igazgatója 1945–1948. Szerk. Paksa Rudolf, Argumentum – Eötvös Collegium, 2004.

ΓΕΝΕΣΙΑ. Tanulmányok Bollók János emlékére. Szerk. Horváth László – Laczkó Krisztina – Mayer Gyula – Takács László. Budapest, Typotex Kiadó, 2004.

Adsumus I. Tanulmányok a III. Eötvös Konferencia anyagából. Szerk. Bárh M. János, Eötvös Collegium–Argumentum, 2002.

Adsumus II. Tanulmányok a IV. Eötvös Konferencia anyagából. Szerk. Bárh M. János, Eötvös Collegium–Argumentum, 2004.

Adsumus III. Tanulmányok az V. Eötvös Konferencia anyagából. Szerk. Kaponya Zoltán és Kovács István, Eötvös Collegium–Argumentum, 2005.

A *Portus* („portus, -us, m. 1. kikötő, rév; 2. menedékhely”) az Eötvös Collegium diákjainak szépirodalmi és tudományos munkáiból összeállított antológiája. Eddig két alkalommal jelent meg: először 1998 decemberében, a Collegium újjáalapításának 40. évfordulójára, másodsor *Kétes terek* címmel, 2001-ben, az Argumentum Kiadó gondozásában.

Tudományos-kulturális rendezvényeinkről (Eötvös Konferencia, Eötvös Napok, Szerda Esték, konferenciák stb.) és a műhelyek munkájáról bővebb tájékoztatás a www.eotvoscollegium.hu honlapon olvasható.

(Összeállította: Sepsi Enikő)